Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
TAMARA ĆAPETA
prednesené 17. marca 2022 [1]

Vec C-159/20

Európska komisia
proti

Dánskemu kráľovstvu

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín – Nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 – Článok 1 ods. 1 a články 4 a 13 – Používanie chráneného označenia pôvodu (CHOP) ‚Feta' pre syr vyrobený v Dánsku, ale určený na vývoz do tretích krajín – Článok 4 ods. 3 ZEÚ – Zásada lojálnej spolupráce"

I. Úvod

1. A zase tá „Feta". Takto možno študentom práva Únie predstaviť prejednávanú vec, pretože ide prinajmenšom o štvrté pokračovanie ságy známej pod názvom „Feta". [2]

2. V prejednávanej veci sa Európska komisia podaním žaloby na základe článku 258 ZFEÚ domáha, aby Súdny dvor určil, že Dánske kráľovstvo tým, že nezabránilo používať názov „Feta" pre syr vyrábaný v Dánsku, ktorý je určený na vývoz do tretích krajín, alebo toto nezákonné používanie nezastavilo, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 13 nariadenia č. 1151/2012 [3]. Komisia tiež tvrdí, že Dánske kráľovstvo nesplnilo povinnosti lojálnej spolupráce vyplývajúce z článku 4 ods. 3 ZEÚ, a to buď samostatne, alebo v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012.

[1] Jazyk prednesu: angličtina.

[2] Pozri v tomto zmysle O'CONNOR, B., KIREEVA, I.: What's in a name? The „feta" cheese saga. In: *International Trade Law & Regulation*, zv. 9, 2003, s. 110.

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (Ú. v. EÚ L 343, 2012, s. 1). Toto nariadenie bolo naposledy zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 262).

3. „Feta“ je druh syra, ktorý je tradične vyrábaný z ovčieho alebo ovčieho a kozieho mlieka v častiach Grécka. Pre tých, ktorí sa chcú o syre „Feta“ dozvedieť viac, odkazujem na poetický opis generálneho advokáta D. Ruiza-Jaraba Colomera, pretože by som to svojimi slovami nevyjadrila lepšie. [4] Pre prejednávanú vec je dôležité, že od roku 2002 je názov „Feta“ zapísaný ako chránené označenie pôvodu (ďalej len „CHOP“) podľa práva Únie. [5]

4. Európska únia reguluje ochranu výrobkov na základe zemepisného pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín, [6] ako aj vín, [7] liehovín [8] a aromatizovaných vínnych výrobkov. [9] Ochrana poľnohospodárskych výrobkov, potravín a vín je založená na pojmoch CHOP a chránené zemepisné označenie (ďalej len „CHZO“), pričom pojem zemepisné označenie („ZO“) sa používa vo vzťahu k liehovinám a aromatizovaným vínnym výrobkom. Pojem CHOP stelesňuje osobitné spojenie medzi kvalitou produktu a určitou zemepisnou oblasťou, ktoré je silnejšie ako pri CHZO, pretože všetky fázy výroby a relevantné zložky musia pochádzať z vymedzenej zemepisnej oblasti. [10] Okrem CHOP „Feta“ v Grécku sú ďalšími príkladmi CHOP „Parmigiano Reggiano“ v Taliansku, „Champagne“ vo Francúzsku a „Paški sir“ v Chorvátsku.

5. K zápisu názvu „Feta“ ako CHOP došlo až po mnohých prípadoch, v ktorých tomu niektoré členské štáty bránili. Sága „Feta“ pritom začala ešte skôr. Prvá vec sa týkala návrhu na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa súladu gréckych opatrení zakazujúcich uvádzanie syrov dánskeho pôvodu s názvom „Feta“ na trh v Grécku s pravidlami Únie o voľnom pohybe. Uvedený návrh na začatie prejudiciálneho konania však bola vzatý späť skôr, ako o ňom Súdny dvor rozhodol. [11] Druhou vecou bola žaloba o neplatnosť smerujúca proti nariadeniu Komisie, na základe ktorého bol syr „Feta“ zapísaný ako CHOP v roku 1996, [12] ktorú podali Dánske kráľovstvo, Spolková republika Nemecko a Francúzska republika. [13] Súdny dvor vo svojom rozsudku uvedenej žalobe vyhovel a zrušil uvedené nariadenie z dôvodu, že Komisia riadne nezohľadnila všetky faktory potrebné na posúdenie, či sa tento názov stal druhovým názvom. [14] V tretej veci však Súdny dvor zamietol žalobu o neplatnosť podanú Spolkovou republikou Nemecko a Dánskym kráľovstvom proti nariadeniu č. 1829/2002, ktorým Komisia po ďalšom preskúmaní opäť zapísala názov „Feta“ ako CHOP. [15]

[4] Pozri návrhy, ktoré predložil generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer vo veci Canadane Cheese Trading a Kouri (C-317/95, EU:C:1997:311, body 9 až 19).

[5] Pozri nariadenie Komisie (ES) č. 1829/2002 zo 14. októbra 2002, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu (ES) č. 1107/96 ohľadom názvu „Feta“ (Ú. v. ES L 277, 2002, s. 10; Mim. vyd. 03/037, s. 195).

[6] Pozri poznámku pod čiarou 3 vyššie.

[7] Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671). Toto nariadenie bolo naposledy zmenené a doplnené nariadením 2021/2117.

[8] Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008 (Ú. v. EÚ L 130, 2019, s. 1).

[9] Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91 (Ú. v. EÚ L 84, 2014, s. 14). Toto nariadenie bolo naposledy zmenené a doplnené nariadením č. 2021/2117. Pozri ďalej poznámku pod čiarou 28 nižšie.

[10] Pozri článok 5 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1151/2012. Pokiaľ ide o vína, pozri článok 93 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia č. 1308/2013.

[11] Pozri uznesenie predsedu Súdneho dvora z 8. augusta 1997, Canadane Cheese Trading a Kouri (C-317/95, EU:C:1997:393). Pozri ale návrhy, ktoré predniesol generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer vo veci Canadane Cheese Trading a Kouri (C-317/95, EU:C:1997:311).

[12] Nariadenie Komisie (ES) č. 1107/96 z 12. júna 1996 o zápise zemepisných označení a označení pôvodu podľa postupu stanoveného v článku 17 nariadenia Rady (EHS) č. 2081/92 (Ú. v. ES L 148, 1996, s. 1; Mim. vyd. 03/019, s. 176), pokiaľ ide o zápis označenia „Feta“ ako CHOP.

[13] Pozri rozsudok zo 16. marca 1999, Dánsko a i./Komisia (C-289/96, C-293/96 a C-299/96, EU:C:1999:141).

[14] Pozri rozsudok zo 16. marca 1999, Dánsko a i./Komisia (C-289/96, C-293/96 a C-299/96, EU:C:1999:141, body 81 až 103).

[15] Pozri rozsudok z 25. októbra 2005, Nemecko a Dánsko/Komisia (C-465/02 a C-466/02, EU:C:2005:636).

6. Zápis názvu „Feta“ ako CHOP na základe nariadenia č. 1151/2012 znamená, že tento názov môže byť použitý iba pre syr pochádzajúci z určitej zemepisnej oblasti v Grécku, ktorý zodpovedá špecifikácii výrobku podľa nariadenia č. 1829/2002.

7. Článok 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012 ukladá členským štátom povinnosť prijať opatrenia s cieľom zabrániť nezákonnému používaniu CHOP zapísaných na ich území alebo toto nezákonné používanie zastaviť. Komisia podporovaná Helénskou republikou a Cyperskou republikou tvrdí, že Dánske kráľovstvo porušilo túto povinnosť tým, že nezabránilo používaniu názvu „Feta“ pre syr vyrábaný v Dánsku, ktorý je určený na vývoz do tretích krajín, alebo toto nezákonné používanie nezastavilo.

8. Dánske kráľovstvo nespochybňuje, že nebráni výrobcom, aby na jeho území používali názov „Feta“, pokiaľ sú ich výrobky určené na vývoz do tretích krajín, alebo toto používanie nezastavuje. Domnieva sa však, že nariadenie č. 1151/2012 sa vzťahuje iba na výrobky predávané v Únii a netýka sa vývozu do tretích krajín. Preto podľa Dánskeho kráľovstva používanie názvu „Feta“ pre syr vyrobený v Dánsku, ktorý je však určený výhradne na vývoz na trhy tretích krajín, kde názov „Feta“ nie je chránený na základe medzinárodnej dohody, nepredstavuje porušenie nariadenia č. 1151/2012. Nezabránenie používania názvu „Feta“ pre vyvážaný syr alebo nezastavenie tohto používania teda nie je porušením povinnosti stanovenej v článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012, pretože takáto povinnosť z tohto ustanovenia nevyplýva.

9. Podstatou sporu medzi účastníkmi prejednávanej veci je to, či relevantné právne predpisy Únie bránia používaniu názvu „Feta“ pre výrobky vyvážané do tretích krajín, ktoré nie sú vyrobené v súlade so špecifikáciou výrobku „Feta“ ako zapísaného CHOP.

10. Je jasné, že tento spor sa netýka právomocí Únie. Dánske kráľovstvo netvrdí, že Únia nemá právomoc prijímať právne predpisy na zákaz používania názvu „Feta“ pre vyvážané výrobky. Tvrdí iba, že podľa platných právnych predpisov sa normotvorca Únie nerozhodol takéto používanie zakázať.

11. Prejednávaná vec si preto žiada, aby Súdny dvor vyložil rozsah pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012. Predpokladom na to je pochopenie hlavného dôvodu a účelu ochrany zemepisných označení, konkrétne CHOP, zamýšľaných normotvorcom Únie. Prejednávaná vec nastoľuje aj dôležité otázky týkajúce sa zásady lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ v rámci žalôb pre nesplnenie povinnosti podaných proti členským štátom.

II. Právny rámec

12. Aby mohol Súdny dvor v tejto veci rozhodnúť, musí vyložiť nariadenie č. 1151/2012. Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Ciele“, ktorý je uvedený v hlave I („Všeobecné ustanovenia“), stanovuje:

„1. Cieľom tohto nariadenia je pomôcť výrobcom poľnohospodárskych výrobkov a potravín sprostredkúvať kupujúcim a spotrebiteľom vlastnosti takýchto výrobkov a potravín a charakteristické znaky ich poľnohospodárskej výroby, čím sa zabezpečí:

a) spravodlivá hospodárska súťaž pre poľnohospodárov a výrobcov poľnohospodárskych výrobkov a potravín s vlastnosťami a charakteristickými znakmi, ktoré predstavujú pridanú hodnotu;

b) dostupnosť spoľahlivých informácií týkajúcich sa takýchto výrobkov pre spotrebiteľov;

c) dodržiavanie práv duševného vlastníctva a

d) celistvosť vnútorného trhu.

Účelom opatrení stanovených v tomto nariadení je podporiť poľnohospodárske a spracovateľské činnosti a poľnohospodárske systémy spojené s výrobkami vysokej kvality a tak prispieť k dosiahnutiu cieľov politiky rozvoja vidieka.

…“

13. Článok 4 nariadenia č. 1151/2012 s názvom „Cieľ“, ktorý je súčasťou hlavy II uvedeného nariadenia („Chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia“), stanovuje:

„Zavádza sa systém pre chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia s cieľom pomôcť výrobcom výrobkov spojených s určitou zemepisnou oblasťou tým, že sa:

a) zaručia spravodlivé výnosy za vlastnosti ich výrobkov;

b) zabezpečí jednotná ochrana názvov ako práva duševného vlastníctva na území Únie;

c) spotrebiteľovi poskytnú jasné informácie o charakteristických znakoch výrobku, ktoré predstavujú pridanú hodnotu.“

14. Článok 13 nariadenia č. 1151/2012 v znení platnom v príslušnom čase [16] s názvom „Ochrana“, ktorá je tiež súčasťou hlavy II tohto nariadenia, stanovuje:

„1. Názvy zapísané v registri sú chránené pred:

a) akýmkoľvek priamym alebo nepriamym obchodným používaním názvu zapísaného v registri na výrobky, na ktoré sa zápis do registra nevzťahuje, ak sú takéto výrobky porovnateľné s výrobkami zapísanými v registri pod uvedeným názvom alebo ak použitie názvu ťaží z dobrej povesti chráneného názvu, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložka;

b) akýmkoľvek zneužívaním, napodobňovaním alebo vyvolávaním mylnej predstavy, a to aj vtedy, ak je uvedený skutočný pôvod výrobkov alebo služieb alebo ak je chránený názov preložený alebo uvedený v spojení s výrazmi ako ‚štýl‘, ‚typ‘, ‚spôsob‘, ‚tak ako sa vyrába v‘, ‚napodobnenina‘ alebo s podobnými výrazmi, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložka;

c) akýmkoľvek iným klamlivým alebo zavádzajúcim označením proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku, ktoré sa používa na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo dokumentoch súvisiacich s príslušným výrobkom, ako aj pred zabalením výrobku do nádoby, čo by mohlo vyvolať mylnú predstavu o pôvode výrobku;

d) akýmikoľvek inými praktikami, ktoré by mohli spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

[16] Nariadenie č. 1151/2012 bolo zmenené nariadením 2021/2117. Nariadenie 2021/2117 zmenilo okrem iného znenie článku 13 nariadenia č. 1151/2012, pričom tieto zmeny nie sú pre prejednávanú vec významné.

Ak chránené označenie pôvodu alebo chránené zemepisné označenie obsahuje názov výrobku, ktorý sa považuje za druhový, použitie takéhoto druhového názvu sa nepovažuje za použitie v rozpore s ustanoveniami písmena a) alebo b) prvého pododseku.

2. Chránené označenia pôvodu a chránené zemepisné označenia sa nesmú stať druhovými.

3. Členské štáty prijmú vhodné administratívne a súdne opatrenia na zabránenie nezákonnému používaniu chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení, ktoré sa vyrábajú alebo uvádzajú na trh v danom členskom štáte, alebo na jeho zastavenie, ako sa uvádza v odseku 1.

…“

III. Postup pred začatím konania

15. Dňa 26. januára 2018 Komisia na základe sťažností gréckych orgánov zaslala Dánskemu kráľovstvu formálnu výzvu podľa článku 258 ZFEÚ, v ktorej vyjadrila svoj názor, že členský štát porušil právo Únie, a najmä článok 4 ZEÚ a článok 13 nariadenia č. 1151/2012, tým, že nezabránil vývozu syra s názvom „Feta“ dánskymi výrobcami do tretích krajín alebo ho nezastavil, hoci tento syr nebol v súlade so špecifikáciou výrobku „Feta“ stanovenou v nariadení č. 1829/2002.

16. Dánske kráľovstvo odpovedalo na výzvu listom z 21. marca 2018 a spochybnilo argumenty Komisie.

17. Komisia 25. januára 2019 zaslala Dánskemu kráľovstvu odôvodnené stanovisko, v ktorom ho vyzvala, aby do dvoch mesiacov od doručenia odôvodneného stanoviska ukončilo údajné porušenia článku 4 ods. 3 ZEÚ a článku 13 nariadenia č. 1151/2012.

18. Dánske kráľovstvo 22. marca 2019 odpovedalo na odôvodnené stanovisko a zotrvalo na svojom stanovisku, že údajné porušenia nie sú opodstatnené.

IV. Konanie na Súdnom dvore

19. Návrhom doručeným 8. apríla 2020 Komisia podala na Súdny dvor túto žalobu podľa článku 258 ZFEÚ. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

– určil, že Dánske kráľovstvo si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 13 nariadenia č. 1151/2012, tým, že nezabránilo alebo nezastavilo používanie registrovaného názvu „Feta“ dánskymi výrobcami pre syr, ktorý nie je v súlade so špecifikáciou výrobku podľa nariadenia č. 1829/2002,

– určil, že Dánske kráľovstvo si tým, že umožnilo dánskym výrobcom vyrábať a predávať napodobeniny syra „Feta“, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012, a

– uložil Dánskemu kráľovstvu povinnosť nahradiť trovy konania.

20. Dánske kráľovstvo vo svojom vyjadrení podanom 6. októbra 2020 žiada Súdny dvor, aby:

– zamietol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú a

– uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

21. Komisia a Dánske kráľovstvo tiež podali repliku a dupliku 1. decembra 2020, resp. 29. januára 2021.

22. Uzneseniami z 8. a 18. septembra 2020 predseda Súdneho dvora pripustil vstup Helénskej republiky a Cyperskej republiky do konania na podporu návrhov Komisie.

23. O konanie pojednávania sa nepožiadalo a ani sa neuskutočnilo. Súdny dvor sa v súlade s článkom 61 ods. 1 rokovacieho poriadku obrátil na Komisiu, Dánske kráľovstvo, Helénsku republiku a Cyperskú republiku so žiadosťou o písomnú odpoveď na niektoré otázky. Všetci títo účastníci konania predložili písomné odpovede na položené otázky v stanovenej lehote.

V. Analýza

A. O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 13 nariadenia č. 1151/2012

24. Na úvod je potrebné poznamenať, že nariadenie č. 1151/2012 neobsahuje ustanovenie, v ktorom by sa výslovne uvádzalo, že sa toto nariadenie vzťahuje na vývoz do tretích krajín. Preto nie je jasné, či sa toto nariadenie môže, alebo nemôže vykladať tak, že sa vzťahuje na takýto vývoz. Samostatne a bez toho, aby bola dotknutá moja analýza uvedená ďalej, považujem stanoviská Komisie a Dánskeho kráľovstva v tejto veci za rovnako odôvodnené. Existujú preto dva možné výklady článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012.

25. Zdá sa, že tieto dve protichodné chápania nariadenia č. 1151/2012 vychádzajú z rôznych výkladových rámcov.

1. Výkladové rámce

26. Názor Komisie by som opísala ako názor, ktorý zdôrazňuje dôležitosť ochrany duševného vlastníctva a považuje CHOP za nevyhnutné na podporu hodnôt miestnej komunity. Tento názor budem označovať ako výkladový rámec zameraný na duševné vlastníctvo.

27. Dánske kráľovstvo chápe nariadenie č. 1151/2012 skôr z hľadiska liberalizácie obchodu. Chápem takýto výkladový rámec ako založený na logike, že obchod je v podstate dobrý, a preto by sa mu nemalo brániť. Prekážky obchodu sú prípustné, ale musia sa považovať za výnimku, nie za pravidlo. Tento názor budem označovať ako výkladový rámec zameraný na liberalizáciu.

28. Tento postoj Dánskeho kráľovstva nie je prekvapujúci. Je potrebné pripomenúť, že výroba a vývoz syra pod názvom „Feta“ existuje v Dánsku od 60. rokov 20. storočia.[17] Je teda staršia ako registrácia názvu „Feta“ ako CHOP v roku 2002. Dokonca sa zdá, že podnetom na vývoz syra pod

[17] Pozri nariadenie č. 1829/2002, odôvodnenie 11.

názvom „Feta“ boli vývozné náhrady Únie.[18] Na rozdiel od syra „Feta“, ktorý je v súčasnosti chránený ako syr s CHOP, sa „dánska Feta“ vyrába z kravského mlieka odlišnými výrobnými postupmi. Dánski výrobcovia spolu s ďalšími výrobcami toho, čo budem nazývať „falošná Feta“, konkurujú výrobcom pravého syra „Feta“ na trhoch tretích krajín, kde názov „Feta“ nie je chránený.

29. Obe tieto rozdielne možnosti výkladu vedú k rozdielnym argumentom, ktoré Komisia a Dánske kráľovstvo predložili v tejto veci, a vedú k zásadnému sporu, ktorého sa prejednávaná vec skutočne týka.

30. Podľa Dánskeho kráľovstva sa tento spor týka úmyslu normotvorcu Únie, ktorý podľa neho prijatím nariadenia č. 1151/2012 nemal v úmysle zabrániť vývozu „falošnej Fety“ do tretích krajín. Toto nariadenie sa preto nemôže vykladať tak, že zakazuje dánskym (alebo iným) výrobcom „falošnej Fety“ súťažiť na dostupných medzinárodných trhoch (trhoch, kde názov „Feta“ nie je chránený). Z tohto dôvodu sa Dánske kráľovstvo domnieva, že nebolo povinné zabrániť takémuto vývozu.

31. Podľa Komisie, ktorú podporili Helénska republika a Cyperská republika ako vedľajší účastníci konania, sa tento spor týka nezákonného používania názvu „Feta“ dánskymi výrobcami. Podľa Komisie, Helénskej republiky a Cyperskej republiky nie je miesto určenia výrobku relevantné na preukázanie údajného porušenia.

32. Na odôvodnenie svojich stanovísk predložili účastníci konania obvyklé typy argumentov, ktoré vychádzajú zo znenia, kontextu, cieľov a histórie dotknutých právnych predpisov, pričom zohľadnili prístup prijatý v judikatúre Súdneho dvora.[19] Ukážem, že ak sa na tieto argumenty pozrieme v ich vlastných výkladových rámcoch, zdajú sa byť presvedčivé, alebo prinajmenšom do veľkej miery presvedčivé pre každého účastníka konania. Je to tak preto, lebo účastníci konania si vyberajú tie argumenty, ktoré najlepšie zapadajú do ich výkladových rámcov.

33. Preto podľa môjho názoru Súdny dvor v tomto prípade nemá zvažovať a vyberať si medzi argumentmi, ale má si vybrať medzi dvoma výkladovými rámcami. Rámec, ktorý podľa názoru Súdneho dvora lepšie zodpovedá[20] politike, ktorá je základom ochrany označení pôvodu, je rámcom, ktorého argumenty by mali mať prednosť.

34. Vzhľadom na to, že argumenty účastníkov konania sa používajú v rôznych výkladových rámcoch, nie vždy „spolu komunikujú“. Jeden alebo druhý účastník však niekedy uvádza aj argumenty v rámci výkladu, ktorý používa druhý účastník konania. V nasledujúcej časti zhrniem najdôležitejšie argumenty predložené účastníkmi konania a usporiadam ich podľa tradičných kategórií týkajúcich sa textu, kontextu, cieľov a histórie ich vzniku a kategórií vyplývajúcich z judikatúry Súdneho dvora.[21] Potom navrhnem svoje stanovisko k postoju, ktorý by mal podľa môjho názoru Súdny dvor zaujať, a vysvetlím prečo.

[18] Pozri nariadenie č. 1829/2002, odôvodnenie 32.

[19] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, bod 16).

[20] Pozri v tomto zmysle DWORKIN, R.: *Law's Empire*. Cambridge: Harvard University Press, 1986. Aj keď som skeptická, pokiaľ ide o Dworkinov návrh týkajúci sa existencie jednej správnej právnej odpovede, som presvedčená o jeho myšlienke, že hľadanie toho najvhodnejšieho je jednou zo zásad, ktorou by sa sudcovia mali riadiť.

[21] Považujem za nevyhnutné vysvetliť, že niektoré argumenty môžu byť zaradené do viac ako jednej kategórie. V záujme zjednodušenia som také argumenty zaradila do kategórie, ktorá je podľa môjho názoru najrelevantnejšia.

35. Vopred prezradím, že podporujem výkladový rámec navrhovaný Komisiou a vedľajšími účastníkmi konania. Navrhnem preto, aby Súdny dvor vyhovel námietke Komisie, že Dánske kráľovstvo si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 13 nariadenia č. 1151/2012.

2. Systematizácia a posúdenie argumentov účastníkov konania

a) Argumenty týkajúce sa znenia

36. Komisia vychádza zo znenia článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012, ktorý poskytuje ochranu názvom zapísaným v registri pred „akýmkoľvek“ priamym alebo nepriamym používaním.[22] Taktiež sa opiera o znenie článku 13 ods. 3 nariadenia, podľa ktorého povinnosti členských štátov vznikajú používaním názvu výrobkov zapísaných v registri, ktoré sa „*vyrábajú alebo* uvádzajú na trh v danom členskom štáte“[23]. Podľa Komisie z týchto ustanovení jasne vyplýva, že členské štáty musia zabezpečiť ochranu pred používaním názvov zapísaných ako CHOP v dvoch typoch prípadov: po prvé, ak sa výrobky, ktoré používajú takéto názvy, vyrábajú na ich území, alebo po druhé, ak sa na ich území uvádzajú na trh výrobky z iných členských štátov alebo tretích krajín, ktoré nezákonne používajú názov zapísaný v registri.

37. Dánske kráľovstvo sa domnieva, že článok 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012 nie je taký jasný, ako uvádza Komisia. Dánske kráľovstvo tvrdí, že skutočnosť, že toto ustanovenie sa týka výrobkov, ktoré sa „vyrábajú alebo uvádzajú na trh v danom členskom štáte“, nestačí sama osebe na určenie rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia. Existencia nezákonného používania, ktorému sa musí na základe tohto ustanovenia zabrániť, závisí od otázky, či sa má syr predávať na vnútornom trhu, alebo sa vyváža do tretích krajín. Dánske kráľovstvo súhlasí s názorom Komisie, že ochrana musí byť poskytnutá už v okamihu výroby, ale iba v prípade, že názov zapísaný ako CHOP je v tomto okamihu používaný nezákonne. Používanie zapísaných názvov výrobkov určených na vývoz do tretích krajín pritom nepredstavuje nezákonné používanie. Neexistuje teda žiadna povinnosť zabrániť používaniu názvu „Feta“ pre syr vyrábaný v Dánsku, ale určený na vývoz do tretích krajín. Ak by normotvorca Únie zamýšľal, aby sa nariadenie č. 1151/2012 vzťahovalo na vývoz do tretích krajín, musel by to výslovne uviesť.

38. Z hľadiska výkladového rámca zameraného na liberalizáciu obchodu je takýto argument presvedčivý. Zákaz používania názvu, pod ktorým sa vyvážaný produkt uvádza na trh, predstavuje prekážku obchodu.[24] Je teda možné pripustiť, že podľa výkladového rámca zameraného na liberalizáciu obchodu nemôže byť takáto prekážka implicitná, ale musí byť výslovne predvídaná, a na to, aby bola zákonná, musí byť tiež odôvodnená a primeraná. Na podporu svojho tvrdenia, že vývoz do tretích krajín musí byť výslovne spomenutý, Dánske kráľovstvo uvádza zásadu právnej istoty. Vzhľadom na dôsledky pre vývozcov syra pod názvom „Feta“ musí podľa názoru Dánskeho kráľovstva zákaz takéhoto vývozu z ustanovení nariadenia č. 1151/2012 jasne vyplývať.

[22] Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

[23] Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

[24] V prvej veci „Feta“, ktorá sa týkala gréckych opatrení zabraňujúcich uvádzaniu syra pochádzajúceho z Dánska s názvom „Feta“ na trh, generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer usúdil, že takéto opatrenia predstavovali prekážku voľného pohybu tovaru, a vzťahovala sa na ne teda právna úprava Únie zakazujúca opatrenia s rovnocenným účinkom na dovoz (teraz článok 34 ZFEÚ). Generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer sa však domnieval, že také opatrenia, aj keď predstavujú prekážku obchodu, môžu byť odôvodnené ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva. Pozri poznámku pod čiarou 11 vyššie.

39. V snahe zaoberať sa týmito argumentmi z pohľadu výkladového rámca zameraného na liberalizáciu obchodu Komisia tvrdí, že jej výklad, podľa ktorého sa musí používaniu názvu „Feta“ zabrániť aj vtedy, ak je výrobok určený na vývoz do tretích krajín, nepredstavuje zákaz vývozu, pretože dánski výrobcovia môžu tento syr ďalej vyvážať; nemôžu ho iba nazývať „Feta“. Aj keď však nejde o zákaz vývozu, zákaz používania tohto názvu je stále prekážkou vývozu. Z hľadiska výkladového rámca zameraného na liberalizáciu obchodu nie je teda toto tvrdenie Komisie presvedčivé.

40. Z hľadiska výkladového rámca Komisie však Komisia vo svojej reakcii charakterizuje vylúčenie vývozov do tretích krajín, o ktoré sa Dánske kráľovstvo usiluje, ako pokus o zavedenie výnimky zo znenia nariadenia č. 1151/2012. Toto znenie z hľadiska rámca zameraného na duševné vlastníctvo jasne zakazuje akékoľvek používanie názvov zapísaných ako CHOP. Z tohto hľadiska sa teda výslovné vylúčenie vývozu do tretích krajín javí ako nadbytočné.

b) Argumenty týkajúce sa kontextu

41. Podľa judikatúry Súdneho dvora posúdenie celkovej systematiky a kontextu ustanovení práva Únie zahŕňa najmä iné ustanovenia toho istého opatrenia, ako aj ďalšie opatrenia, ktoré s dotknutým opatrením súvisia alebo sú s ním nejako vecne spojené.[25] Obaja účastníci konania sa na podporu svojich postojov dovolávajú ďalších ustanovení nariadenia č. 1151/2012, ako aj ďalších súvisiacich opatrení Únie.

42. Dánske kráľovstvo konkrétne tvrdí, že odôvodnenia 20 a 27 nariadenia č. 1151/2012, ktoré vyzývajú na vytvorenie mechanizmov na ochranu označení pôvodu Únie na medzinárodnej úrovni prostredníctvom Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a podpísania dvojstranných a viacstranných medzinárodných dohôd,[26] sú nadbytočné, pokiaľ sa samotné nariadenie č. 1151/2012 týka vývozu. Komisia sa naopak domnieva, že tie isté odôvodnenia nemožno vykladať v tom zmysle, že na zabezpečenie toho, aby výrobcovia v Únii neohrozovali snahu Únie o ochranu CHOP na medzinárodnej úrovni, by bolo potrebné uzavrieť medzinárodné dohody. Takéto dohody sú nevyhnutné na ochranu výrobcov CHOP v Únii pred nepravými výrobkami, ktoré na zahraničné trhy uvádzajú zahraniční výrobcovia. Podľa Komisie je výklad uvedených odôvodnení Dánskym kráľovstvom v rozpore s ich cieľom a podnecuje členské štáty k tomu, aby takéto dohody spochybňovali.

43. Cyperská republika, ktorá podporuje Komisiu v rámci jej výkladového rámca zameraného na duševné vlastníctvo, poukazuje na článok 13 ods. 2 nariadenia č. 1151/2012. Podľa uvedeného ustanovenia sa CHOP nesmú stať druhovými označeniami. Cyperská republika poznamenáva, že toto ustanovenie nie je obmedzené na územie Únie.

44. V rámci širšieho kontextu sa Dánske kráľovstvo dovoláva iných opatrení Únie týkajúcich sa ochrany označení pôvodu a zemepisných označení pre vína, liehoviny a aromatizované vínne výrobky. Zdôrazňuje, že tieto opatrenia obsahujú ustanovenia, ktoré sa výslovne týkajú vývozu do

[25] Pozri napríklad rozsudok z 2. mája 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, body 23 až 28).

[26] Odôvodnenie 20 nariadenia č. 1151/2012 v relevantnej časti uvádza: „Mali by sa prijať ustanovenia s cieľom ďalšieho rozvoja označení pôvodu a zemepisných označení na úrovni [EÚ] a podporovania vytvorenia mechanizmov na ich ochranu v tretích krajinách v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) alebo viacstranných a dvojstranných dohôd, čím sa prispeje k uznaniu kvality výrobkov a ich modelu výroby ako faktora, ktorý prináša pridanú hodnotu.“. Okrem toho odôvodnenie 27 nariadenia č. 1151/2012 uvádza, že EÚ „rokuje so svojimi obchodnými partnermi o medzinárodných dohodách vrátane tých, ktoré sa týkajú ochrany označení pôvodu a zemepisných označení“, a že s cieľom zabezpečiť ochranu a kontrolu používania takýchto názvov môžu byť tieto názvy zapísané do registra CHOP a CHZO.

tretích krajín.[27] Preto normotvorca Únie tým, že takýto výslovný odkaz v nariadení č. 1151/2012 neuviedol, zjavne zamýšľal, aby sa uvedené nariadenie na vývoz do tretích krajín nevzťahovalo. Podľa Komisie a vedľajších účastníkov konania je však možné výslovné uvedenie takéhoto vývozu v uvedených opatreniach vysvetliť ich širším dosahom. Na rozdiel od nariadenia č. 1151/2012 sa tieto opatrenia vzťahujú aj na požiadavky súvisiace s výrobkami. Okrem toho odkazy na vývoz do tretích krajín nie sú spomenuté v príslušných oddieloch týkajúcich sa zemepisných označení.[28] Z toho vyplýva, že skutočnosť, že vývoz do tretích krajín je v uvedených opatreniach výslovne uvedený, nemôže byť použitá ako argument, že jeho neuvedenie v nariadení č. 1151/2012 znamená, že sa toto nariadenie na takýto vývoz neuplatňuje.

45. Pokiaľ ide o rámec zameraný na duševné vlastníctvo, Dánske kráľovstvo argumentuje tým, že iné opatrenia Únie v oblasti práv duševného vlastníctva obsahujú výslovné ustanovenia týkajúce sa vývozu do tretích krajín.[29] Pokiaľ by sa nariadenie č. 1151/2012 malo uplatniť na vývoz do tretích krajín, muselo by to v ňom byť tiež uvedené.

46. Pokiaľ ide o širší kontext, Komisia sa dovoláva nariadenia č. 608/2013[30], ktoré stanovuje jednotnú ochranu práv duševného vlastníctva (vrátane CHOP) v colných režimoch vrátane prípadov, keď sú určené na vývoz do tretích krajín. Podľa uvedeného nariadenia môže byť tovar porušujúci práva duševného vlastníctva colnými orgánmi napríklad zničený. To by sa týkalo aj falošných CHOP určených na vývoz, čo je argument na podporu zákazu používania názvov produktov zapísaných v registri vyrobených v Únii a určených na vývoz do tretích krajín.

c) Argumenty týkajúce sa cieľov

47. Každý právny predpis Únie má viacero cieľov, alebo by sa tak aspoň mohol chápať. Nariadenie č. 1151/2012 vymenúva niekoľko cieľov v článku 1 ods. 1 a v článku 4. V závislosti od jednotlivých výkladových rámcov teda účastníci konania kladú dôraz na ciele sledované týmto nariadením, ktoré sa týkajú ochrany spotrebiteľov alebo ochrany duševného vlastníctva.

48. Dánske kráľovstvo kladie dôraz na cieľ zabezpečiť riadnu informovanosť spotrebiteľov. Dovoláva sa teda článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012, podľa ktorého je jedným z cieľov tohto nariadenia pomôcť výrobcom informovať spotrebiteľov o vlastnostiach výrobkov. Vo svetle

[27] Pokiaľ ide o vína, pozri nariadenie č. 1308/2013, najmä článok 89, článok 119 ods. 1 a článok 122 ods. 4 Pokiaľ ide o liehoviny, pozri článok 1 ods. 2 a odôvodnenie 7 nariadenia č. 2019/787. Pokiaľ ide o aromatizované vínne výrobky, pozri článok 1 ods. 3 a odôvodnenie 6 nariadenia č. 251/2014.

[28] Pokiaľ ide o vína, pozri články 93 až 111 nariadenia č. 1308/2013. Pokiaľ ide o liehoviny, pozri články 21 až 42 nariadenia č. 2019/787. Pokiaľ ide o aromatizované vínne výrobky, zmenami zavedenými nariadením č. 2021/2117 boli ustanovenia týkajúce sa ochrany zemepisných označení takýchto produktov presunuté do rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012 (pozri článok 3 a odôvodnenie 77 nariadenia č. 2021/2117). Ustanovenia nariadenia č. 251/2014 sa teraz týkajú iba vymedzenia, opisu, obchodnej úpravy a označovania aromatizovaných vínnych výrobkov a odkazy na vývoz do tretích krajín zostali nezmenené.

[29] Ako uviedlo Dánske kráľovstvo, takými opatreniami sú najmä článok 19 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142); článok 10 ods. 3 písm. c), článok 11 písm. b) a článok 16 ods. 5 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. EÚ L 336, 2015, s. 1); článok 9 ods. 3 písm. c), článok 10 písm. b) a článok 18 ods. 1 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie (Ú. v. EÚ L 154, 2017, s. 1).

[30] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 608/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2003 (Ú. v. EÚ L 181, 2013, s. 15).

odôvodnení 2, 29 a 40 nariadenia č. 1151/2012 [31] je podľa Dánskeho kráľovstva zrejmé, že toto nariadenie má na mysli spotrebiteľa na vnútornom trhu. Vzhľadom na to, že výrobky uvádzané na trh mimo Únie neprenášajú informácie o výrobkoch spotrebiteľom na vnútornom trhu, vykladať nariadenie č. 1151/2012 tak, že odkazuje na vývoz do tretích krajín, neprispieva k jeho cieľu.

49. Komisia spochybňuje, že jediným, či dokonca hlavným cieľom nariadenia č. 1151/2012 je ochrana spotrebiteľov v Únii. Komisia naopak tvrdí, že medzi najdôležitejšie ciele nariadenia č. 1151/2012 patrí ochrana majiteľov práv duševného vlastníctva založených na CHOP. Ich práva sú chránené iba vtedy, ak sa nariadenie č. 1151/2012 vykladá tak, že sa uplatňuje aj na vývoz do tretích krajín. Takáto ochrana slúži na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže výrobcov CHOP. To je v súlade s cieľmi spoločnej poľnohospodárskej politiky „zabezpečiť týmto spôsobom primeranú životnú úroveň poľnohospodárov, najmä zvýšením individuálnych príjmov jednotlivcov pracujúcich v poľnohospodárstve“, ako vyplýva z článku 39 ZFEÚ. Komisia uvádza, že právnym základom nariadenia č. 1151/2012 je popri článku 118 ZFEÚ týkajúcom sa práv duševného vlastníctva aj článok 43 ods. 2 ZFEÚ, ktorý stanovuje právomoc Únie prijať opatrenia na dosiahnutie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky.

50. Dánske kráľovstvo sa okrem toho dovoláva článku 1 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012, ktorý ako jeden z cieľov uvádza celistvosť vnútorného trhu. Dánske kráľovstvo chápe uvedené ustanovenie v tom zmysle, že nariadenie č. 1151/2012 sa týka vnútorného trhu, a nie trhov tretích krajín. Komisia na tieto argumenty reaguje konštatovaním, že cieľ spočívajúci v ochrane celistvosti vnútorného trhu je v skutočnosti ohrozovaný neoprávneným používaním CHOP zapísaných v Únii na trhoch tretích krajín.

d) Argumenty týkajúce sa legislatívnej histórie

51. Dánske kráľovstvo tvrdí, že v priebehu legislatívneho procesu Európsky parlament navrhol vložiť do pôvodného návrhu článku 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012 doplňujúci pododsek. [32] Navrhovaná zmena znela takto: „S cieľom zabrániť tomu, *aby sa do tretích krajín vyvážali* alebo v Únii na trh uvádzali výrobky, ktoré nie sú označené v súlade s týmto nariadením, je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 53 týkajúce sa vymedzenia opatrení, ktoré členské štáty majú v tejto súvislosti realizovať.“ [33]. Táto zmena sa však nestala súčasťou konečného znenia nariadenia č. 1151/2012. Vzhľadom na to, že normotvorca Únie zvažoval vývoz do tretích krajín, ale nezahrnul ho do konečného znenia, Dánske kráľovstvo z toho vyvodzuje záver, že do pôsobnosti tohto nariadenia takýto vývoz nespadá.

[31] Odôvodnenie 2 nariadenia č. 1151/2012 stanovuje: „Občania a spotrebitelia v Únii čoraz väčšmi požadujú kvalitné a tiež tradičné výrobky. Rovnako im záleží na zachovaní rozmanitosti poľnohospodárskej výroby v Únii. Z toho vyplýva dopyt po poľnohospodárskych výrobkoch alebo potravinách s identifikovateľnými špecifickými vlastnosťami, a to najmä tých, ktoré súvisia s ich zemepisným pôvodom.“. Odôvodnenie 29 daného nariadenia v príslušnej časti uvádza, že „v záujme zabezpečenia spravodlivého používania a zabránenia praktikám, ktoré môžu spotrebiteľa uviesť do omylu, by sa mala názvom uvedeným v registri poskytnúť ochrana“. Odôvodnenie 40 navyše stanovuje, že „na účely ochrany názvov zapísaných do registra pred zneužitím alebo praktikami, ktoré by mohli spotrebiteľov uviesť do omylu, by malo byť vyhradené ich použitie“.

[32] Pozri návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o systémoch kvality poľnohospodárskych výrobkov, KOM(2010) 733 v konečnom znení, 10. december 2010. Pôvodne navrhované znenie článku 13 ods. 3 v danom návrhu znelo takto: „Členské štáty prijmú vhodné administratívne a justičné kroky na zabránenie alebo zastavenie nezákonného používania chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení, ako sa uvádza v odseku 1, najmä na požiadanie skupiny výrobcov v súlade s článkom 42 písm. a).“.

[33] Pozri správu o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o systémoch kvality poľnohospodárskych výrobkov, návrh legislatívneho uznesenia Európskeho parlamentu, A7-0266/2011, 12. júl 2011, pozmeňujúci návrh č. 55. Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

52. Komisia vysvetľuje, že predmetná zmena nebola do konečného znenia nariadenia č. 1151/2012 premietnutá nie preto, že spomínala vývoz, ale preto, že chcela zveriť Komisii delegovanú právomoc.

53. Dánske kráľovstvo sa ďalej dovoláva stanoviska Výboru regiónov k uvedenému návrhu Komisie.[34] Jeden z jeho oddielov venovaný politickým odporúčaniam sa týkal návrhu „chrániť a podporovať kvalitu v medzinárodnom obchode“. Výbor regiónov v tejto súvislosti odporučil „zaviesť cielené opatrenia, aby sa zabránilo tomu, že sa v EÚ dostanú na trh *alebo z nej budú vyvezené* výrobky, ktorých označenie nie je v súlade s legislatívou v oblasti kvality vzťahujúcou sa na poľnohospodárske výrobky EÚ“[35]. Zo skutočnosti, že znenie odkazujúce na vývoz nebolo premietnuté do konečného znenia nariadenia č. 1151/2012, Dánske kráľovstvo vyvodzuje, že normotvorca Únie sa nerozhodol zaradiť vývoz do tretích krajín do pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012. Komisia však vysvetľuje, že skutočnosť, že článok 13 ods. 3 nariadenia č. 1151/2012 obsahuje povinnosť členských štátov zabrániť nezákonnému používaniu CHOP a CHZO, ktoré sa „vyrábajú alebo uvádzajú na trh v danom členskom štáte“, alebo toto nezákonné používanie zastaviť, vychádza zo zmeny navrhnutej Európskym parlamentom. Z tohto bodu stanoviska Výboru regiónov teda nemožno vyvodiť, že vývoz do tretích krajín nemal spadať do rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012.

e) Argumenty týkajúce sa judikatúry Súdneho dvora

54. Dánske kráľovstvo sa opiera o rozsudok z 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco[36]. Uvedená vec vychádza z návrhu na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu a platnosti smernice Únie v oblasti výroby, prezentácie a predaja tabakových výrobkov. Súdny dvor najmä rozhodol, že článok 7 uvedenej smernice, ktorý sa týka označovania výrobkov, sa vzťahuje iba na cigarety predávané v rámci Únie, a nie na cigarety vyvážané do tretích krajín. Dánske kráľovstvo uvádza, že na to, aby Súdny dvor mohol rozhodnúť, či zámerom normotvorcu Únie bolo rozšíriť uvedené ustanovenia na vývoz do tretích krajín, vychádzal z kontextu a cieľov dotknutej smernice. Komisia sa domnieva, že kontext rozsudku BAT sa líšil od kontextu prejednávanej veci, pretože cieľom smernice dotknutej v uvedenom rozsudku bolo zlepšiť fungovanie vnútorného trhu, zatiaľ čo prejednávaná vec sa týka porušovania práv duševného vlastníctva priznaných právom Únie.

55. Dánske kráľovstvo sa na účely potvrdenia svojho argumentu, podľa ktorého by normotvorca Únie mal povinnosť výslovne uviesť vývoz do tretích krajín, aby spadal do pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012, odvoláva aj na rozsudok z 24. septembra 2019, Google (Územná pôsobnosť odstránenia odkazov)[37]. Táto vec sa týkala územnej pôsobnosti práva na odstránenie odkazov a možných extrateritoriálnych účinkov smernice 95/46[38] a jej nástupcu, nariadenia 2016/679[39]. Súdny dvor konštatoval, že nebolo zrejmé, že normotvorca Únie mal v úmysle uložiť hospodárskemu subjektu, ako je spoločnosť Google, povinnosť odstrániť odkazy presahujúce

[34] Pozri stanovisko Výboru regiónov na tému „Ambiciózna európska politika na podporu poľnohospodárskych systémov kvality“, 12. máj 2011 (Ú. v. EÚ C 192, 2011, s. 28) (ďalej len „stanovisko Výboru regiónov“), oddiel C.

[35] Pozri stanovisko Výboru regiónov citované v poznámke pod čiarou 34 vyššie, bod 24. Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

[36] C-491/01, EU:C:2002:741 (ďalej len „rozsudok BAT“), body 203 až 217.

[37] C-507/17, EU:C:2019:772 (ďalej len „rozsudok Google“), body 53 až 65.

[38] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355).

[39] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1), a oprava (Ú. v. EÚ L 127, 2018, s. 2).

územie členských štátov. Príslušné ustanovenia smernice 95/46 a nariadenia 2016/679 sa neuplatnili mimo Únie. Komisia uvádza, že rozsudok vo veci Google sa týkal možného extrateritoriálneho uplatňovania práva Únie. Ako však Komisia vysvetľuje, v prejednávanej veci sa Komisia nesnaží aplikovať právne predpisy Únie na tretiu krajinu. Táto vec sa týka iba uplatňovania nariadenia č. 1151/2012 v samotnej Únii. Rozsudok vo veci Google je teda pre prejednávanú vec irelevantný.

f) Predbežný záver

56. Žiadny z týchto argumentov, či už ide o argumenty týkajúce sa znenia, kontextu, cieľov, alebo legislatívnej histórie nariadenia č. 1151/2012, nie je podľa môjho názoru rozhodujúci pre priklonenie sa k jednému z dvoch protichodných výkladov. Je teda potrebné vybrať si medzi týmito dvoma výkladovými rámcami a podporiť tie argumenty, ktoré odôvodňujú riešenie navrhované zvoleným rámcom.

3. Nariadenie č. 1151/2012 sa musí vykladať v tom zmysle, že zakazuje vývoz „falošnej Fety“ do tretích krajín

57. Ako som už uviedla na začiatku, súhlasím s výkladom Komisie, podľa ktorého sa nariadenie č. 1151/2012 vzťahuje aj na výrobky produkované v členských štátoch, ale určené na vývoz do tretích krajín, a navrhujem Súdnemu dvoru, aby tento výklad prijal.

58. K tomuto záveru som dospela na základe dvoch hlavných dôvodov. Po prvé, takýto výsledok môže byť odôvodnený pri oboch výkladových rámcoch, teda pri rámci týkajúcom sa duševného vlastníctva, ako aj pri rámci týkajúcom sa liberalizácie obchodu. Naopak, výklad, podľa ktorého sa nariadenie č. 1151/2012 neuplatňuje na výrobky s názvami zapísanými v registri určenými na vývoz do tretích krajín, môže fungovať iba vo výkladovom rámci zameranom na liberalizáciu obchodu. Po druhé, ak jednoznačný zámer normotvorcu Únie môže vôbec existovať a môže byť „nájdený“, považujem navrhovaný výklad za lepšie zodpovedajúci tomu, ako chápem zámer normotvorcu Únie, ktorý je základom ochrany označení pôvodu a zemepisných označení.

59. Pokiaľ ide o prvý uvedený dôvod, voľný obchod je nepochybne jednou z hodnôt, ktorú právny poriadok Únie rešpektuje. Liberalizácia obchodu však určite nebola jedinou, ba dokonca najvýznamnejšou hnacou silou. Už od začiatku Súdny dvor v judikatúre pripustil vyvažovanie záujmov voľného obchodu s ostatnými záujmami.[40] Je pravda, že súdna analýza pravidiel, ak sa vykonáva vo výkladovom rámci zameranom na liberalizáciu, vychádza z predpokladu, že prekážky obchodu sú zakázané. Prekážku možno však považovať za prijateľnú pod podmienkou, že je odôvodnená inými záujmami, ktoré sa netýkajú obchodu, ako je napríklad ochrana životného prostredia, ochrana spotrebiteľa alebo duševného vlastníctva, a je vo vzťahu k nim primeraná.

60. Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení je bezpochyby dôležitá z obchodného hľadiska. Podľa nedávnych štúdií[41] má tento režim pre Úniu značnú hospodársku hodnotu, pričom v roku 2017 presahovali jeho odhadované tržby 77 miliárd eur a značnú časť predaja mimo Únie predstavujúcu 22 %. Tento režim teda vytvára významné obchodné možnosti pre výrobcov

[40] Klasickým príkladom je už rozsudok z 20. februára 1979, Rewe-Zentral (Cassis de Dijon) (120/78, EU:C:1979:42), v ktorom Súdny dvor rozšíril zoznam možných dôvodov na zachovanie prekážok obchodu v porovnaní s dôvodmi upravenými Zmluvami a nechal tento zoznam otvorený.

[41] Pozri napríklad Európska komisia: *Study on economic value of EU quality schemes, geographical indications (GIs) and traditional specialities guaranteed (TSGs)*, Úrad pre publikácie Európskej únie, Luxemburg, 2021.

CHOP. Naopak, možnosti vyplývajúce z ochrany práv výrobcov CHOP vytvárajú prekážky obchodu pre iné subjekty. Zákaz používania názvu „Feta“ pre produkty uvádzané na trhy tretích krajín predstavuje prekážku vývozu. Argumentácia Komisie, podľa ktorej takýto zákaz nepredstavuje zákaz vývozu, pretože syr môže byť uvádzaný na trh pod iným názvom, je irelevantná. Prekážka vývozu do tretích krajín existuje už v okamihu, keď je vývoz sťažený.

61. Prekážky obchodu vytvorené vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo predpismi Únie, sú však prípustné, pokiaľ sú odôvodnené. Súhlasím s Dánskym kráľovstvom, že odôvodnenie založené na ochrane spotrebiteľov (umožňujúce vierohodné informácie o produkte) by už nespĺňalo kritérium vhodnosti, najmä ak sú spotrebiteľmi, ktorí majú byť chránení, spotrebitelia na vnútornom trhu. Vyvážaná „falošná Feta“ nemôže týchto spotrebiteľov dezinformovať, pretože títo spotrebitelia sa nenachádzajú na trhoch tretích krajín. Prekážka obchodu spôsobená výkladom, podľa ktorého sa nariadenie č. 1511/2012 uplatňuje aj na vývoz výrobkov do tretích krajín, teda nemôže byť odôvodnená obavami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľov.

62. Domnievam sa však, že zákaz vývozu „falošnej Fety“ vyrobenej na území Únie do tretích krajín možno odôvodniť dôvodmi spočívajúcimi v ochrane práv duševného vlastníctva. Aj keď Únia nemôže regulovať trhy tretích krajín svojimi vlastnými právnymi predpismi, a CHOP Únie tak môžu byť na týchto trhoch vystavené konkurencii zo strany nepravých výrobkov, existencia nepravých výrobkov vyrobených v Únii napriek tomu zhoršuje konkurenčné postavenie pravých CHOP na týchto trhoch. Zákaz vývozu syra s názvom „dánska Feta“ vyrábaného v Dánsku do tretích krajín je v dosahu legislatívnych právomocí Únie [42], zatiaľ čo napríklad zákaz predaja syra „Wisconsin Feta“ [43] na trhu v Spojených štátoch amerických nie je. Podľa môjho názoru nie je neprimerané, aby Únia urobila všetko, čo je v jej silách, aby ochránila konkurenčné postavenie výrobcov CHOP v Únii. Z tohto dôvodu nemôže byť neexistencia ochrany CHOP Únie na trhoch tretích krajín použitá ako argument na podporu tvrdenia, že výklad nariadenia č. 1151/2012 v tom zmysle, že sa vzťahuje na vývoz do tretích krajín, nespĺňa kritérium proporcionality, pokiaľ je ako odôvodnenie navrhnutá ochrana duševného vlastníctva. Výklad nariadenia č. 1151/2012, ktorý zakazuje vývoz „falošnej Fety“ do tretích krajín, sa teda javí ako obhájiteľný aj v rámci výkladového rámca zameraného na liberalizáciu.

63. Vzhľadom na to, a tým sa dostávam k druhému dôvodu, zastávam tiež názor, že výkladový rámec zameraný na duševné vlastníctvo dostatočne vysvetľuje legislatívny zámer na prijatie nariadenia č. 1151/2012. Podľa tohto výkladového rámca je cieľom CHOP ako práv duševného vlastníctva umožniť výrobcom výrobkov CHOP poctivú hospodársku súťaž výmenou za ich úsilie udržať a zaručiť vysokú kvalitu ich výrobkov. To umožňuje prežitie tradičných podnikov a zabezpečuje rozmanitosť výrobkov na trhu. Takéto hľadisko teda zohľadňuje okrem ekonomických záujmov aj iné záujmy, ktoré sú tiež súčasťou vnímania občanov Únie v súvislosti s tým, čo je dobrá kvalita života. [44]

64. Jedným z ukazovateľov „vôle normotvorcu“, ktorý je možné v práve Únie objektívne určiť, je voľba právneho základu určitého opatrenia. Nariadenie č. 1151/2012 bolo prijaté na dvojakom právnom základe článku 43 ods. 2 a článku 118 ZFEÚ. To naznačuje, že hlavnou myšlienkou tohto nariadenia je zlepšenie situácie poľnohospodárskych výrobcov v Únii prostredníctvom

[42] Ako už bolo uvedené, Dánske kráľovstvo nespochybňuje existenciu takejto právomoci. Tvrdí iba, že v čase prijatia nariadenia č. 1151/2012 sa táto právomoc nevykonávala.

[43] Tento názov je vymyslený.

[44] Pozri v tomto zmysle DAVIES, G.: Free Movement, the Quality of Life and the Myth that the Court Balances Interests. In: KOUTRAKOS, P. a i. (ed.): *Exceptions from EU Free Movement Law: Derogation, Justification and Proportionality*. Oxford: Hart Publishing, 2016, s. 214.

poskytnutia ochrany duševného vlastníctva výrobkom zahŕňajúcim tradičné spôsoby výroby, ku ktorým dochádza v určitých zemepisných oblastiach a ktoré sú s nimi spojené. Francúzština používa na opis tejto osobitnej spojitosti medzi kvalitou výrobkov a ich zemepisným pôvodom slovo – *terroir*.[45]

65. Od 70. rokov 20. storočia vytvára Európska únia sieť opatrení, ktoré upravujú a chránia určité druhy výrobkov s označeniami pôvodu alebo zemepisnými označeniami, ako aj podmienky na udelenie, ochranu a kontrolu zemepisných označení.[46] Okrem poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov sa tieto opatrenia vzťahujú aj na víno, liehoviny a aromatizované vínne výrobky. Nariadenie č. 1151/2012 je kľúčovým právnym nástrojom tohto režimu.[47]

66. Nariadenie č. 1151/2012 zavádza jednotný a vyčerpávajúci režim ochrany označení pôvodu a zemepisných označení poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov.[48] Stanovuje postup zápisu týchto výrobkov na úrovni Únie na to, aby mohli požívať ochranu vo všetkých členských štátoch.[49]

67. Špecifickosť CHOP rovnako ako iných chránených zemepisných označení ako druhu práva duševného vlastníctva v Únii spočíva v tom, že na rozdiel od iných práv duševného vlastníctva – predovšetkým ochranných známok,[50] sa opiera o verejnoprávne presadzovanie, a nie iba o súkromnoprávne presadzovanie.[51] Z tohto dôvodu nariadenie č. 1151/2012 ukladá členským štátom povinnosť zabrániť nezákonnému používaniu názvov zapísaných ako CHOP alebo toto nezákonné používanie zastaviť. Použitie verejnoprávneho presadzovania možno chápať v kontexte, v ktorom ochrana CHOP v Únii vznikla, ako prostriedok ochrany a zaručenia spravodlivého príjmu tradičným výrobcom, ktorí by inak nemuseli mať znalosti (alebo finančné prostriedky) na ochranu svojich práv prostredníctvom súkromnoprávneho presadzovania.

[45] Súčasná myšlienka ochrany zemepisných označení ako práv duševného vlastníctva má korene vo francúzskom pojme *terroir*, ktorý bol vyvinutý vo vzťahu k vínu. Je výsledkom pokusov o zamedzenie podvodov na francúzskom trhu s vínom po tom, čo boli vinice zničené voškami fyloxére. Pozri CALBOLI, I.: Geographical Indications between Trade, Development, Culture, and Marketing: Framing a Fair(er) System of Protection in the Global Economy? In: CALBOLI, I., WEE LOON, N.-L. (eds.): *Geographical Indications at the Crossroads of Trade, Development, and Culture: Focus on Asia-Pacific*. Cambridge: Cambridge University Press, 2017, s. 3. Pozri tiež napríklad CHAISSE, J. a i. (ed.): *Wine Law and Policy: From National Terroirs to a Global Market*. Leiden: Brill Nijhoff, 2021; ZAPPALAGLIO, A.: *The Transformation of EU Geographical Indications Law: The Present, Past and Future of the Origin Link*. London: Routledge, 2021.

[46] Pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2017, Komisia/Rada (revidovaná Lisabonská dohoda) (C-389/15, EU:C:2017:798, bod 15).

[47] Pozri napríklad KIREEVA, I.: The new European Regulation on Quality Schemes for Agricultural Products and Foodstuffs. In: McMAHON, J. A., CARDWELL, M. N. (eds.): *Research Handbook on EU Agricultural Law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2015, s. 285; NATHON, N.: The Protection of Geographical Indications for Agricultural Products in the European Union. In: SUNDARA Rajan, M. T. (ed.): *The Cambridge Handbook of Intellectual Property in Central and Eastern Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 2019, s. 349.

[48] Pozri v tomto zmysle rozsudky z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, bod 114), a z 22. decembra 2010, Bayerischer Brauerbund (C-120/08, EU:C:2010:798, bod 59).

[49] Pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júna 1998, Chiciak a Fol (C-129/97 a C-130/97, EU:C:1998:274, body 25 a 26), a z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, bod 107).

[50] Súdny dvor tiež rozhodol, že zemepisné označenia a ochranné známky sledujú rôzne ciele. Pozri rozsudok z 20. septembra 2017, The Tea Board/EUIPO (C-673/15 P až C-676/15 P, EU:C:2017:702, bod 62).

[51] Pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát G. Pitruzzella vo veci Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:730, bod 29).

68. S touto myšlienkou sa nesúhlasí v celom svete. Tretie krajiny, ako je Kanada a Spojené štáty americké, sa rozhodli chrániť kvalitu výrobkov prostredníctvom ochranných známok (vrátane kolektívnych ochranných známok). [52]

69. Vnútorné právne predpisy Únie nemôžu regulovať trhy tretích krajín tak, aby zaručovali rovnakú úroveň ochrany CHOP Únie, akú tieto CHOP požívajú na vnútornom trhu. To je možné iba prostredníctvom rokovaní na mnohostrannej (WTO alebo Svetová organizácia duševného vlastníctva) alebo dvojstrannej úrovni. Preto Únia v rámci širšej politiky ochrany výrobkov spojených s ich zemepisným pôvodom podniká kroky na medzinárodnej úrovni s cieľom uzavrieť dohody, ktoré zabezpečia čo najširšiu úroveň ochrany zemepisných označení vrátane CHOP. [53] Snaha Únie zabezpečiť ochranu aj na trhoch tretích krajín je jasne uvedená ako politický cieľ v preambule nariadenia č. 1151/2012. [54] Takáto politika je zrejmá z viac či menej úspešných rokovaní o dohodách s krajinami, ako sú Kanada, Čína, Singapur alebo Spojené štáty americké, [55] a tiež zo snáh Únie na mnohostrannej medzinárodnej úrovni. [56]

70. Snaha Únie zabezpečiť primeranú ochranu CHOP Únie na trhoch tretích krajín je takisto motivovaná významnou kultúrnou a ekonomickou hodnotou, ktorú má táto ochrana pre miestne spoločenstvá. [57]

71. Existujú teda činnosti Únie, ktoré vytvárajú dôveryhodnú a súdržnú politiku Únie zameranú na čo najvyššiu úroveň ochrany výrobkov Únie, ktorých kvalitu možno rozpoznať podľa ich spojenia s vymedzenou zemepisnou oblasťou, čo môže zvýšiť konkurencieschopnosť výrobcov týchto výrobkov.

72. Táto politika svedčí v prospech výkladu pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012 v tom zmysle, že sa toto nariadenie vzťahuje na zákaz vývozu nepravých CHOP na trhy tretích krajín. Ako zdôraznili Helénska republika a Cyperská republika, bolo by skutočne nelogické, aby Únia dojednávala medzinárodné dohody s tretími krajinami, ktoré by im ukladali povinnosť prijať opatrenia na zamedzenie výroby výrobkov neoprávnene nesúcich zapísané názvy, a zároveň tolerovala takú prax na svojom území, pokiaľ ide o jej vlastné výrobky.

73. Prítomnosť nepravých CHOP vyrobených v Únii na trhoch tretích krajín navyše prispieva k tomu, že ich názvy sú vnímané ako druhové. To následne sťažuje Únii úlohu zabezpečiť prostredníctvom rokovaní ich ochranu na týchto trhoch. Článok 13 ods. 2 nariadenia č. 1151/2012, ktorý stanovuje, že CHOP sa nesmú stať druhovými označeniami, môže byť určite použitý, ako navrhuje Cyperská republika, [58] na podporu tvrdení, že nariadenie č. 1151/2012 sa vzťahuje na vývoz do tretích krajín.

[52] O rozdieloch medzi prístupmi Európskej únie a Spojených štátov amerických alebo Kanady k ochrane zemepisných označení pozri napríklad MATTHEWS, A.: What Outcome to Expect on Geographical Indications in the TTIP Free Trade Agreement Negotiations with the United States? a O'CONNOR, B.: The Legal Protection of GIs in TTIP: Is There an Alternative to the CETA Outcome. In: ARFINI, F. (ed.): *Intellectual Property Rights for Geographical Indications: What is at Stake in the TTIP*? Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2016, s 1 a 19.

[53] Zoznam príslušných medzinárodných dohôd uzavretých Úniou, ktoré chránia názov „Feta“ v tretích krajinách, je uvedený v registri GIview, ktorý je dostupný na adrese https://ec.europa.eu.

[54] Pozri nariadenie č. 1151/2012, odôvodnenia 20 a 27.

[55] Únii sa podarilo vyjednať ochranu názvu „Feta“ v dohodách uzavretých s Kanadou, Čínou a Singapurom. Pozri poznámku pod čiarou 53 vyššie.

[56] Pre detailnejší rozbor pozri napríklad GANGJEE, D. S. (ed.): *Research Handbook on Intellectual Property and Geographical Indications*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2016; BLAKENEY, M.: *The Protection of Geographical Indications: Law and Practice*, druhé vydanie, Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019.

[57] Pozri odôvodnenie 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1753 z 23. októbra 2019 o činnosti Únie po jej pristúpení k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach (Ú. v. EÚ L 271, 2019, s. 1).

[58] Pozri bod 43 vyššie.

74. Preto sa výklad nariadenia č. 1151/2012 v tom zmysle, že toto nariadenie zakazuje vývoz výrobkov, ktoré nezákonne používajú názvy zapísané v registri, aj do tretích krajín, v ktorých táto ochrana (zatiaľ) nie je poskytovaná, pokiaľ ho umiestnime do celkovej politiky Únie, ktorej cieľom je ochrana CHOP ako osobitného druhu práva duševného vlastníctva na vnútornom trhu a na trhoch tretích krajín, javí ako vierohodný. Takýto výklad podľa všetkého odráža vôľu normotvorcu Únie.

75. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov navrhujem Súdnemu dvoru, aby rozhodol, že prvý žalobný dôvod Komisie je dôvodný, a určil, že Dánske kráľovstvo nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 13 nariadenia č. 1151/2012, keď nezabránilo používaniu názvu „Feta“ pre syr vyrábaný v Dánsku, ktorý je však určený na vývoz do tretích krajín, v ktorých Únia zatiaľ neuzavrela medzinárodnú dohodu zaručujúcu ochranu tohto názvu, alebo toto používanie nezastavilo.

B. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti lojálnej spolupráce

76. Komisia tvrdí, že Dánske kráľovstvo porušilo článok 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012. Toto porušenie má vyplývať z toho, že dánske orgány nezabránili dánskym výrobcom vo výrobe a uvádzaní napodobenín „Feta“ na trh alebo toto používanie nezastavili, čo ohrozuje ciele obsiahnuté v uvedených ustanoveniach nariadenia č. 1151/2012. Okrem tohto návrhu obsiahnutého v petite predkladá Komisia ďalšie tvrdenia v odôvodneniach a záveroch (ale nie v petite) žaloby. Podľa tohto tvrdenia Dánske kráľovstvo tiež samostatne porušilo článok 4 ods. 3 ZFEÚ tým, že ohrozilo postavenie Únie v medzinárodných rokovaniach týkajúcich sa ochrany názvov Únie zapísaných v registri.

77. Tieto dve tvrdenia sa líšia. Podľa môjho názoru nie je možné druhé z uvedených tvrdení v prejednávanej veci zohľadniť, pretože nebolo obsiahnuté v petite žaloby Komisie. No pre prípad, že by sa Súdny dvor rozhodol zaujať stanovisko k tomuto tvrdeniu, sa k nemu vyjadrím.

78. Dánske kráľovstvo tvrdí, že nedošlo k porušeniu článku 4 ods. 3 ZEÚ, či už samostatne, alebo v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012, a to s ohľadom na judikatúru Súdneho dvora a skutočnosť, že nezhody týkajúce sa výkladu práva Únie nepredstavujú samy osebe porušenie povinnosti lojálnej spolupráce zo strany členského štátu.

1. Údajné porušenie článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012

79. Podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ, ktorý vyjadruje zásadu lojálnej spolupráce, sú členské štáty povinné prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie pôsobnosti a účinnosti práva Únie a odstrániť nezákonné dôsledky porušenia tohto práva. Túto povinnosť má v rámci svojich právomocí každý orgán dotknutého členského štátu.[59]

[59] Pozri napríklad rozsudky zo 17. decembra 2020, Komisia/Slovinsko (archívy ECB) (C-316/19, EU:C:2020:1030, body 119 a 124), a z 18. mája 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ a i. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19, EU:C:2021:393, bod 176).

80. V rámci konania o nesplnení povinnosti existujú príklady, keď Súdny dvor konštatoval, že členský štát porušil článok 4 ods. 3 ZEÚ samostatne [60] alebo v spojení s inými ustanoveniami práva Únie. [61]

81. Súdny dvor však rozhodol, že nesplnenie všeobecnej povinnosti lojálnej spolupráce, ktorá vyplýva z článku 4 ods. 3 ZEÚ, nie je to isté, čo nesplnenie osobitných povinností, ktoré sú jej vyjadrením. Jej nesplnenie je teda možné konštatovať iba pri konaniach, ktoré sú odlišné od konaní zakladajúcich nesplnenie týchto osobitných povinností. [62] Pokiaľ sa údajné porušenie článku 4 ods. 3 ZEÚ týka rovnakého konania ako údajné porušenie špecifickejších ustanovení práva Únie, postačí posúdenie podľa týchto špecifických ustanovení. [63]

82. V prejednávanej veci sa mi zdá, že druhá výhrada týkajúca sa údajného porušenia článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 1 ods. 1 a článkom 4 nariadenia č. 1151/2012 sa týka v podstate rovnakého predmetu a konania, aké sa namieta v prvej výhrade, pokiaľ ide o údajné porušenie osobitných povinností podľa článku 13 nariadenia č. 1151/2012. Vychádza z rovnakej odlišnosti názorov na výklad územnej pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012 a z toho istého konania dánskych orgánov, ktoré nezabránili alebo nezastavili výrobu a predaj napodobenín syra „Feta“. Ako uviedlo Dánske kráľovstvo, dánske orgány totiž povoľujú výrobu napodobenín syra „Feta“ a ich uvádzanie na trh vzhľadom na to, ako Dánske kráľovstvo vykladá to, čo predstavuje nezákonné používanie v zmysle článku 13 ods. 3 nariadenia 1151/2012. Na základe judikatúry Súdneho dvora uvedenej v bode 81 vyššie preto treba usúdiť, že nie je potrebné, aby Súdny dvor rozhodol o druhom žalobnom dôvode.

83. Podľa môjho názoru existuje dôležitý dôvod, na ktorom je založená judikatúra Súdneho dvora, podľa ktorej zistenie porušenia osobitnej povinnosti vyplývajúcej z práva Únie nemá za následok porušenie zásady lojálnej spolupráce. Tento dôvod vychádza z účelu konania o nesplnení povinnosti a všeobecnejších súdnych postupov na riešenie sporov. Konanie o nesplnení povinnosti členského štátu upravené v článku 258 ZFEÚ totiž umožňuje stanoviť povinnosti členských štátov v prípade odlišného výkladu tej istej právnej normy. V takých prípadoch sporu o význame právnej normy, keď Komisia aj členský štát tvrdia niečo iné, môže tento výkladový spor rozhodnúť Súdny dvor v rámci konania o nesplnení povinnosti. To uznáva judikatúra. [64]

[60] Pozri napríklad rozsudky z 31. októbra 2019, Komisia/Spojené kráľovstvo (C-391/17, EU:C:2019:919), a z 31. októbra 2019, Komisia/Holandsko (C-395/17, EU:C:2019:918). V týchto dvoch prípadoch však Súdny dvor dospel k záveru, že porušenie článku 4 ods. 3 ZEÚ spočívalo v tom, že príslušné členské štáty odmietli nahradiť stratu tradičných vlastných zdrojov Únie, ku ktorej došlo v dôsledku rozhodnutia vlád zámorských krajín a území, za ktoré boli dotknuté členské štáty zodpovedné. Ďalší prípad, keď Súdny dvor konštatoval samostatné porušenie článku 4 ods. 3 ZEÚ, sa týka situácie, keď členský štát neposkytol Komisii v priebehu postupu pred začatím konania o nesplnení povinnosti nevyhnutné informácie. Pozri napríklad rozsudky z 2. septembra 2021, Komisia/Švédsko (Čističky odpadových vôd) (C-22/20, EU:C:2021:669, bod 149), a z 8. marca 2022, Komisia/Spojené kráľovstvo (Boj proti podvodom súvisiacim s podhodnotením) (C-213/19, EU:C:2022:167, bod 598).

[61] Ako klasický príklad pozri rozsudok z 9. decembra 1997, Komisia/Francúzsko (C-265/95, EU:C:1997:595) (všeobecne nazývaný vec „španielskych jahôd“, v ktorom Súdny dvor konštatoval, že Francúzska republika si tým, že neprijala všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia na to, aby konanie jednotlivcov nenarušovalo voľný pohyb ovocia a zeleniny, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z pravidiel Únie voľného pohybu v spojení s terajším článkom 4 ods. 3 ZEÚ a zo spoločných organizácií trhov poľnohospodárskych výrobkov).

[62] Pozri napríklad rozsudky z 15. novembra 2005, Komisia/Dánsko (C-392/02, EU:C:2005:683, bod 69), a zo 17. decembra 2020, Komisia/Slovinsko (Archívy ECB) (C-316/19, EU:C:2020:1030, bod 121).

[63] Pozri napríklad rozsudky z 30. mája 2006, Komisia/Írsko (C-459/03, EU:C:2006:345, body 168 až 182), a zo 17. decembra 2020, Komisia/Slovinsko (Archívy ECB) (C-316/19, EU:C:2020:1030, body 122 až 129).

[64] Pozri napríklad rozsudky zo 14. decembra 1971, Komisia/Francúzsko (7/71, EU:C:1971:121, bod 49), a z 11. septembra 2014, Komisia/Nemecko (C-525/12, EU:C:2014:2202, bod 24).

84. Súhlasím teda s argumentmi Dánskeho kráľovstva, že nemožno konštatovať, že členský štát porušil článok 4 ods. 3 ZEÚ z dôvodu, že tento členský štát nesúhlasí s Komisiou, pokiaľ ide o výklad ustanovení práva Únie, ako je to v prejednávanej veci. Skutočnosť, že členský štát chápe právo Únie inak ako Komisia, sama osebe nepredstavuje porušenie zásady lojálnej spolupráce zo strany tohto členského štátu.

85. Bolo by totiž nebezpečné, ak by to tak bolo, pretože by to mohlo brániť tomu, aby Súdnemu dvoru boli predkladané spory týkajúce sa výkladu práva Únie. Nezhody o význame právnych predpisov sú súčasťou každého právneho systému. Systémy založené na právnom štáte riešia také spory tak, že umožňujú súdom, aby význam právnych predpisov určili. Konštatovanie, že členské štáty porušili povinnosť lojálnej spolupráce z dôvodu rozdielneho chápania právnych predpisov, by bolo v rozpore so snahami dosiahnuť vyriešenie takých nezhôd v rámci súdneho konania. Význam právnych predpisov v liberálnych demokraciách musí byť možné spochybniť a na účastníka konania, s ktorého výkladom sa súd nestotožňuje, nemožno iba z dôvodu, že sa tento účastník „mýli“, pozerať tak, že nie je lojálny k zákonom. Inak by to bolo, keby po tom, čo Súdny dvor konštatoval, ako sa má právo vykladať, členský štát toto právo naďalej uplatňoval v rozpore s tým, čo uviedol Súdny dvor.

86. V tomto ohľade treba pripomenúť, že základom sporu vzniknutého v prejednávanej veci je nezhoda medzi Komisiou a Dánskym kráľovstvom týkajúca sa výkladu článku 13 nariadenia č. 1151/2012. Existuje medzi nimi nezhoda týkajúca sa otázky, či sa toto nariadenie môže vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na výrobky určené na vývoz do tretích krajín. Dánske orgány okrem tejto spornej pôsobnosti nariadenia č. 1151/2012 oznámili Súdnemu dvoru (čo Komisia nespochybnila), že na vnútornom trhu uplatňujú vhodné opatrenia na presadzovanie. Tieto opatrenia neuplatňujú iba v prípade vývozu do tretích krajín (pokiaľ s nimi Únia neuzavrela medzinárodnú dohodu), pretože sa domnievajú, že na takýto vývoz sa ustanovenia nariadenia č. 1151/2012 nevzťahujú. Za týchto podmienok alternatívny výklad tohto nariadenia navrhovaný Dánskym kráľovstvom nepredstavuje sám osebe porušenie zásady lojálnej spolupráce podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ.

87. Možno dodať, že okolnosti prejednávanej veci nie sú porovnateľné s okolnosťami, ktoré viedli k vydaniu rozsudku z 19. februára 1991 vo veci Komisia/Belgicko [65], ktorého sa dovoláva Komisia. V uvedenej veci spočíval žalobný dôvod v tom, že členský štát odmietol poskytnúť informácie Komisii, pričom uvedený členský štát splnil svoje povinnosti iba na základe priamej hrozby podania žaloby na Súdny dvor, pričom v okamihu, keď sa zdalo, že táto hrozba pominula, začal uvedený členský štát tieto povinnosti opätovne porušovať. Žiadne také konanie alebo opomenutie tohto druhu však Komisia v prejednávanej veci v prípade Dánskeho kráľovstva nepreukázala.

88. Preto nie je možné vyhovieť žalobnému dôvodu, podľa ktorého Dánske kráľovstvo porušuje článok 4 ods. 3 ZEÚ, pretože nekoná v súlade s cieľmi nariadenia č. 1151/2012, ktoré chápe inak.

2. O údajnom porušení článku 4 ods. 3 ZEÚ

89. Komisia tvrdí, že Dánske kráľovstvo tiež porušilo článok 4 ods. 3 ZEÚ tým, že oslabilo pozíciu Únie v medzinárodných rokovaniach týkajúcich sa ochrany názvov zapísaných v registri.

[65] C-374/89, EU:C:1991:60, body 12 až 16.

90. Ako v tomto ohľade zdôrazňuje právna veda,[66] povinnosť lojálnej spolupráce má v kontexte vonkajších vzťahov Únie skutočne osobitný význam.

91. To sa odráža aj v niekoľkých rozsudkoch Súdneho dvora, ktoré boli vydané v rámci konania o nesplnení povinnosti.

92. Napríklad v rozsudku z 12. februára 2009, Komisia/Grécko[67], Súdny dvor konštatoval, že Helénska republika porušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Únie vrátane článku 4 ods. 3 ZEÚ, tým, že predložila medzinárodnej organizácii návrh, ktorým začala postup, ktorý mohol viesť k prijatiu nových pravidiel, ktoré mohli ovplyvniť ustanovenia práva Únie, a konala tak individuálne v oblasti, v ktorej má Únia výlučnú vonkajšiu právomoc.

93. V rozsudku z 20. apríla 2010, Komisia/Švédsko,[68] Súdny dvor rozhodol, že Švédske kráľovstvo porušilo článok 4 ods. 3 ZEÚ tým, že jednostranne navrhlo doplniť konkrétnu látku do prílohy k medzinárodnému dohovoru v oblasti spoločnej právomoci. Tým sa totiž tento členský štát odklonil od spoločnej stratégie dohodnutej v rámci Rady, čo malo dôsledky pre Úniu.

94. V rozsudku z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko[69] Súdny dvor ďalej rozhodol, že Spolková republika Nemecko tým, že hlasovala proti pozícii Únie stanovenej v rozhodnutí Únie a verejne vyjadrila nesúhlas s uvedeným postupom a úpravou výkonu hlasovacích práv stanovenou v tejto pozícii, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedeného rozhodnutia a článku 4 ods. 3 ZEÚ. Súdny dvor sa konkrétne domnieval, že tento členský štát sa svojím konaním dištancoval od pozície Únie stanovenej v uvedenom rozhodnutí, čo mohlo oslabiť vyjednávaciu pozíciu Únie v rámci dotknutého medzinárodného dohovoru.

95. V prejednávanej veci však Súdnemu dvoru neboli predložené žiadne informácie, ktoré by preukazovali, že sa Dánske kráľovstvo pokúsilo oslabiť vyjednávanie Únie o ochrane názvov zapísaných v registri na medzinárodnej (multilaterálnej alebo bilaterálnej) úrovni. Judikatúra Súdneho dvora uvedená v bodoch 92 až 94 vyššie sa od prejednávanej veci líši. Predovšetkým sa nepreukázalo, že by Dánske kráľovstvo podniklo na medzinárodnej scéne alebo v rámci medzinárodných rokovaní nejaké konkrétne kroky v rozpore s dohodnutou pozíciou Únie.

96. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba druhý žalobný dôvod vznesený Komisiou zamietnuť.

VI. O trovách

97. Podľa článku 138 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 138 ods. 3 prvej vety uvedeného rokovacieho poriadku však Súdny dvor môže rozhodnúť, že ak mali účastníci konania úspech len v časti predmetu konania, každý z nich

[66] Pozri napríklad De BAERE, G., ROES, T.: EU loyalty as good faith. In: *International & Comparative Law Quarterly*, zv. 64, 2015, s. 829; CREMONA, M. (ed.): *Structural Principles in EU External Relations Law*. Oxford: Hart Publishing, 2018; VAN ELSUWEGE, P.: The Duty of Sincere Cooperation and Its Implications for Autonomous Member State Action in the Field of External Relations. In: VARJU, M. (ed.): *Between Compliance and Particularism: Member State Interests and European Union Law*. Springer, Cham, 2019, s. 283; ECKES, C.: Disciplining Member States: EU Loyalty in External Relations. In: *Cambridge Yearbook of European Legal Studies*, zv. 22, 2020, s. 85.

[67] C-45/07, EU:C:2009:81.

[68] C-246/07, EU:C:2010:203.

[69] C-620/16, EU:C:2019:256.

znáša vlastné trovy konania. Vzhľadom na to, že Komisia aj Dánske kráľovstvo mali úspech len v časti predmetu konania, je dôvodné rozhodnúť, že každý z nich znáša svoje vlastné trovy konania.

98. Okrem toho podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Za týchto podmienok je potrebné rozhodnúť, že Helénska republika a Cyperská republika znášajú vlastné trovy konania.

VII. Návrh

99. S ohľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor:

1. určil, že Dánske kráľovstvo si tým, že dánskym výrobcom nezabránilo používať názov „Feta“ zapísaný v registri pre syr určený na vývoz do tretích krajín alebo toto používanie nezastavilo, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny;

2. vo zvyšnej časti žalobu zamietol;

3. uložil Európskej komisii a Dánskemu kráľovstvu povinnosť znášať vlastné trovy konania a

4. uložil Helénskej republike a Cyperskej republike povinnosť znášať vlastné trovy konania.